

Työllisyyden palvelukokonaisuus

8.2.2022

Vastaus valtuutettu Riitta Karjalaisen aloitteeseen

TYÖVOIMAN SAATAVUUS, KOHTAANTO JA SEN PARANTAMINEN SEKÄ TYÖKYKYHANKE

Valtuustoaloite 20.9.2021

Aloite selvityksen saamiseksi Kuntakokeilu-hankkeen tämänhetkisestä tilanteesta

Aloitteessa esitetään huoli sote-alan työvoiman saatavuudesta. Avoimia työpaikkoja onkin ennätysmäärä, saman aikaisesti, kun työttömiä työnhakijoita on paljon. Tilanne on johtamassa työvoimapulaan etenkin palvelualoilla ja erityistä osaamista vaativilla aloilla, joihin sosiaali- ja terveyspalvelut kuuluvat. Tilastokeskuksen kyselyn mukaan työnantajat luokittelevat 67 % avoimista työpaikoista vaikeasti täytettäviksi.

Kohtaanto-ongelmien taustalla on monia tekijöitä: on elinkeinorakenteen muutoksesta johtuvia ongelmia, työvoiman liikkuvuus on vähäistä, on osajavajetta, joidenkin alojen vetovoima on heikentynyt työn arvostuksen, palkkauksen tai alan imagon vuoksi. Huomiota olisi työpaikoilla kiinnitettävä myös perehdyttämiseen ja jatkuvan oppimisen joustaviin mahdollisuuksiin sekä koko työvoimapotentialin hyödyntämiseen.

Työllisyyden edistämisen kuntakokeilu

Turun kaupunki on mukana työllisyyden edistämisen kuntakokeilussa. Kokeilua säätelee laki työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta. Tässä laissa säädetään määräaikaisesta kokeilusta, jonka aikana kunnat järjestävät alueellaan eräitä julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa (916/2012) ja kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa (1386/2010) tarjottuja palveluja työ- ja elinkeinotoimiston asemesta ja antavat eräitä työttömyysturvalaissa (1290/2002) tarkoitettuja työvoimapolitiittisia lausuntoja työ- ja elinkeinotoimiston asemesta.

Kokeilussa kunnille on siirretty vastuuta heikoimmin työllistyvistä asiakkaista, kuten vieraskielisten, nuorten ja työmarkkinatukea saavien asiakkaiden henkilöpalveluista. Ansiopäivärahaa saavat työttömät työnhakijat, kuten myös yritys- ja työnantajapalvelut organisaationa, ovat edelleen valtion TE-toimistossa. TE-toimiston asiakkaana on yli 9000 turkulaista, eli noin 40 % kaikista turkulaisista työttömistä työnhakijoista (TE-toimiston tilasto joulukuussa 2021). Yhteistyötä ja kumppanuutta työnantajien kanssa tarvitaan myös kuntien työllisyyspalveluissa, jotta voimme tukea ja kannustaa työnantajia palkkaamaan työttömiä asiakkaitamme. Avustaviin työtehtäviin voimme palkata määrääjäksi työttömiä työnhakijoita kaupungin sisällä. Tätä mahdollisuutta kaupungin hyvinvointipalveluiden yksiköt ovatkin käyttäneet aktiivisesti.

TE-2024-uudistus

Työllisyyden edistämisen kuntakokeiluissa kunnille on siirretty vain osa työvoimapalveluista. Meneillään on uudistus, jonka tarkoituksena on siirtää kunnille vastuu julkisen yritys- ja työvoimapalvelun järjestämisestä. Uudistuksessa siirtyy siis myös yritys- ja työnantajapalvelut kuntiin, mikä antaa kunnille mahdollisuuden entistä kokonaisvaltaisemmin vastata myös työvoiman saatavuuteen liittyviin haasteisiin.

Pohjoismainen työvoimapalvelumalli

Pohjoismainen työvoimapalvelumalli tehostaa asiakaspalveluprosessia niin, että työttömyyden alussa 100 ensimmäisen työttömyyspäivän aikana työttömiin työnhakijoihin ollaan yhteydessä säännöllisesti määrääjain ja veloitetaan aktiiviseen työnhakuun. Laki tulee voimaan 2.5.2022. Valtio on varannut henkilöasiakkaan palveluprosessin tehostamiseen lisää virkailijaresursseja, joka jakautuu sekä TE-toimistoihin että kokeilutoimistoihin. Myös tässä on mahdollisuutemme edistää työn ja tekijöiden kohtaamista.

Työkykyohjelma

Valtakunnalliseen työkykyohjelmaan kuuluu Turussa Kaveria ei jätetä-hanke vuosina 2021 ja 2022. Hankkeen tarkoituksena on rakentaa tulevaisuuden sote-keskusten yhdyspintaa työllisyyspalveluihin osatyökykyisten työkyvyn tueksi. Hanke lähestyy tavoitettaan toteuttamalla syksyllä 2021 alkaneita kehittämisspilotteja työllisyyden ja hyvinvoinnin palvelukokonaisuuksissa asiakasrajapinnassa.

Työpisteessä on hanketyöntekijöinä 3 työkykykoordinaattoria, joiden tehtävänä on nopeuttaa ja vahvistaa työkykyhaasteisten työttömien pääsyä työelämää monialaisella yhteistyöllä ja laajalla verkostotyöllä. Keskustan terveysasemalla, Mäntymäen terveysasemalla ja mielenterveys- ja päihdepalveluissa on aloittanut lokakuussa 2021 kussakin yksi työkykykoordinaattori. Heidän tehtävänä on tuoda työkyvyn tuen palvelu perusterveydenhuoltoon, jotta työkykyynsä tukea tarvitsevat kuntalaiset tunnistetaan ja pääsevät nopeammin oikeisiin palveluihin ja sitä kautta heidän työllistyvyytensä kohenee. Työkykykoordinaattorit sekä konsultoivat ja työskentelevät työparina muiden asiantuntijoiden kanssa, että toimivat asiakasvastaavina asiakkaan rinnalla kulkien työttömien asiakkaiden vaativien palveluprosessien ajan tapaamalla heitä henkilökohtaisesti tai sähköisten työkalujen avulla.

Riitta Uitto
työllisyysjohtaja

TURUN KAUPUNKI
Työllisyyden palvelukokonaisuus